

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

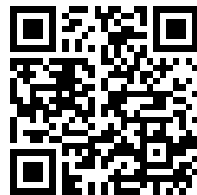
Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

EYN ΘΕΩ!

DE

JURIS GENTIUM
CUM JURE NATU-
RÆ CONSENSU,

DISCEPTATIO PHILOSOPHICA,

QUAM

SUB MODERAMINE

VIRI PLURIMUM REVERENDI

ET EXCELLENTISSIMI

DN. M. JOH. CONRADI
DÜRRII,

S. THEOL. ET PHILOS. MORAL. PROF.
PUBL. CELEBERRIMI, FACULT. PHILOS. IN
PRÆSENS DEGANI SPECTA-
TISSIMI,

DN. PRÆCEPTORIS AC PATRONI
SUI ÆTATEM VENE-
RANDI,

in Inclutâ ALTDORFFINA

Ad d. 6. Maji

A. clō Ioc LXXI.

publicè & placidè ventilandam exhibet

JOHANNES SÖW/ Curiâ Nariscus.

ALTDORFFI

Typis HENRICI Meyers/ Univ. Typogr.

Q. D. B. V!

Procœmium.

Qui usus ex cognitione perfectâ Juris Gentium redundant abundantissimè quâ in Philosophiam, quâ in Jurisprudentiam, clarissimè apparet. Etenim licet primâ fronte ad illam non pertinere videatur, cum hodièq. ejus Tractatio ferè ad forum Jctorum translata sit, nec ipsi Philosophi inficias eant, hanc Juris divisionem in Naturale, Gentium & Civile à Jctis potissimum traditam atq. expositam esse, nihilominus, si accuratius paullo rex hac consideretur, negari non potest, quòd Juris Gentium tractatio ad Philosophiam quoq. Moralem spectet; & Philosophorum Phosphorus Aristoteles sub Naturali, quatenus hoc etiâ *πολιτικὸν* i. e. civile appellatur, l. 5. Eth. c. 7. comprehenderit; Id quod & Commentator ejus Ant. Riccobonus clarissimis verbis confirmavit, dicens: Jcti distinguunt Jus Naturale & Gentium, hic verò, (sc. Arist.) sub Jure Naturali utrumq; complectitur; tam illud, quod est commune omnibus animalibus, quàm illud, quod est commune Gentibus: Addantur commentaria ad istum locum Donati Acciajoli. Et profectò doctrina Justitiæ & Juris, Fortitudinis, Amicitia, sine notitiâ Juris Gentium manca esset, & imperfecta. De usibus ad ipsam Jurisprudentiam redundantibus præstat potius tacere, quàm solivelle facem præferre, eamq. operam ejus disciplina Doctoribus meritò committimus. Cum igitur cognitio Juris Gentium tantam secum ferat utilitatem, non mihi vitio versum iri ab æquis eruditionis arbitris confido, si materia hujus tractationem hæc vice intra disputationis Philosophicæ cancellos complecti ausus fuero. Quamvis enim eandem limâ judicii expolire per ingenii & judicii infirmitatem mihi non licuerit, probè gnaro, quòd ad hoc Jus accuratè tractandum opus sit virò totius Anzi-

quitatis peritissimò, civilique prudentiâ, & rerum quodam usu non vulgariter præditò, teste *Celeberr. Dn. Bœclero* in præfat. ad *autum* Grotii opus de J. B. ac P. *Conatus tamen meos Lectorem Benevolum dextrè interpretaturum & spero, & ut voti compos fiam, etiam atq; etiam expeto. Antequam verò circa ulteriorem circuitio- nem me ad ipsum opus propositum cingam, Eum, in quo tanta divi- næ humanitatis est providentiâ, ut semper æternis liberalitati- bus nos sustentare dignetur, (verbis Imp. l. 2. pr. C. de V. I. E.) supplex veneror & compello: Audi, obsecro, DEUS Optime Maxime, me rogantem, & Spiritus S. mihi gratiâ adesto, qui Dux mentem meam dirigat, ut salutaria videam, judicem, promam, & omnia fe- liciter cedere jube.*

I.

Quemadmodum ordinem vinculum Reip. rectè dixit splendidum quondam in hoc Lycéo Philosophorum fidus *Michael. Piccartus, disput. de Rep. & ejus formâ in gen. th. 17.* his verbis: *Quod corpus sine anima est, cælum sine lumine, idem Resp. sine ordine, quò omnia ejus membra vigent & diriguntur; Ita in quâlibet doctrinâ necessarium esse ordinem, qui nos facilius meliusve in cognitionem ducat, & lucidius Ele- çro est, & peculiari aliquâ disputatione in scriptâ de ordine doctrina in tradendis disciplinâ solidissimè demonstravit modò dictus Vir laudatissimus. Ne igitur ego in difficillimâ hâc materiâ planè còntusus processisse videar, constitui, secundùm causarum ordi- nem in Juris Gentium naturam paucis inquirere, dummodo pri- us circa vocem paucula quædam prælibavero.*

II. *Juris Gentium* appellationem apud *Arist.* non occurrere quamvis satis constet, rem tamen ipsam sub Jure Politico gene- raliter concepto ab eodem comprehensam fuisse, paulò antè in præfatione dictum est. *Jw,* (cujus Etymologiam variamque ac- ceptio-

ceptionem declaratam vide sis apud *Azorium p. 3. Instit. Moral. l. 1. c. 1.*) ut propius ad institutum accedamus, & per terminorum cognitionem paulatim ad rei penitioem notitiam gradum nobis struamus, in genere nihil aliud significat, quàm normam sive regulam actionum humanarum cum respectu ad alium. Hinc rectè *Laymannus t. 1. l. 3. s. 1. tr. 1. c. 1. p. 249.* Jus descripsit per *æqualitatem alteri debitam*, & hoc justitiæ particularis ac propriè dictæ objectum esse putat, quamvis etiam justitia universalis sit *æτὴς ἐπισημ.* ad alium, teste *Arist. l. 5. c. 1.* & in hoc differat à virtute universali, quod *hæc sit habentis perfectio, illa verò foràs spectet & projecta tota sit*, verbis *Cic. Jung. Giphani. & Muretus in comment. ad d. l. Arist.* Per Gentes non hic strictè accipiuntur illi populi, qui olim Judæis, hodiè Christianis opponuntur, neque illi, qui certis provinciis continentur, & alterius imperio subsunt, sed varii diverfas orbis terrarum partes occupantes, ità tamen, ut non sint barbari, sed qui *moribus ac legibus reguntur*, verbis *Imp. S. 1. l. de l. N. G. & C.* Neque etiam necessariò omnes Gentes ad unumquodque Jus Gentium requiruntur, sed sufficit plerarumq; consensus. Ità *Vasquius in præfat. ad l. 1. controv. n. 118.* Jus Gentium esse intelligitur id non modo, quod ab omnibus omninò Gentibus peræquè observatur, sed etiam id, quod ab earum plerūq; admissum est.

III. Dicitur aliàs & Jus inter Gentes, nec non particulariter Jus *Feciale*, præsertim *Authori Anonymo* libelli hòc titulò editi. Appellatur autem *Feciale*, quòd apud Romanos *Feciales Foederum, Belli, Pacis, Induciarum*, (quæ omnia *Juris Gentium* esse paulò inferiùs diceretur) fuerint *Oratores*, & fidei publicæ inter populos præessent, ut est apud *Andr. Dom. Flocc. de Potest. Rom. l. 1. c. 9. & Rosin. Antiq. Rom. l. 3. c. 21.*

IV. Sed nec *Homonymia* prorsus conticenda est: Sæpè enim *Jus Naturæ* cum *Jure Gentium* confundi & *JCTi* & *Philosophi* observant. Ità *Azorius d. l. c. 4.* duplici modo *Jus Gentium* accipi dicit, unò quidem, prout est idem, quod est *Jus Natura*, & altero, qua-

tenus est id, quod *Autoritate* & *Voluntate* vel omnium, vel saltem plurimarum Gentium ac populorum institutum est. Nec dissimulavit hanc æquivocationem B. Dn. Ludivellus in comment. ad §. 1. Inst. de l. N. G. & C. n. 3. Eandem quoque homonymiam aperuit Excellentissimus DN. PRÆSES in accuratâ disputatione de *Jure Natura* jam olim in Academiâ Juliâ publici juris factâ, th. 8. dicens: *Jctos appellare Jus Gentium, quod nos vocamus Jus Natura*. Impræsentiarum accipimus *Jus Gentium* strictè pro illo jure, quod à *Naturali* distinctum *autoritatem* & vim suam propriè & immediatè per approbationem & receptionem Gentium acquisivit.

V. Ad hujus originem rectè indagandam & exponendam sciendum, præter illas causas, quæ remotiùs ad *Juris Gentium* constitutionem muneris sui partes conferunt, ut sunt *DEUS* & *Natura*, viciniore esse *Indigentiam* & *Socialitatem*. De illâ jam dudum docuit Aristotelis Præceptor, Divinus Plato l. 2. de Rep. *Nemo nostrum, inquit, sibi soli est sufficiens, quin potiùs multorum indigus*. Nimirum, cum vitâ nostrâ humanâ ita comparatum est, ut vel à primâ nativitate indigentia sese manifestissimè prodât. Cum enim alia animalia vivere suâ queant operâ, homines servari nequeunt, nisi alienò beneficio, quippe τῆς ἐπειμελείας δεόντων, teste Arist. l. 10. probl. 45. quâ de causâ etiam ibidem dixisse videtur hominem ἀπλῆ ἐξέχουσαι imperfectum in lucem exire. Id pro explorato sanè habemus, vitæ humanæ eam esse indigentiam, ut non conspirantibus in mutuam operam pluribus, malignè admodum servari possit verbis Cl. Pufendorffii Elem. Jurispr. l. 2. obs. 3. n. 2. p. 298. Indigentia hinc ea res dicitur, quæ πάντα συνεργῶν, omnia conjungit, ex Arist. 5. Eth. 5. quem locum celeberrimus quondam Giphanius itâ interpretatus est in comment. quod omnia tanquam communi vinculo teneat, sitq; naturalis mensura omnium rerum, quam rationem etiam affert Muretus in comment. ad h. l. Quis ergo dubitet ampliùs de vi impellente homines ad societates, quasque illæ

illæ necessariò requirunt regulas ordinantes & dirigentes, adeò-
 que ad istud, quod nunc considerandum proponimus, Jus Gen-
 tium, idque etiam ipsum ex naturâ contractuum evidentissimè
 liquet. *Quod si enim omnibus omnia ad vitam necessaria suppete-
 rent, & nemo alterius re indigeret, nulla fieret permutatio, ut ait DN.
 PRÆSES, Præceptor meus jugiter observandus, Instit. Moral.
 p. 3. f. 2. c. 11. §. 40. 41.* Imò, sine indigentia si esset, non homines
 essemus, sed Dii, juxta illud *Socratis*, qui nullâ re indigere Dei esse
 pronunciavit apud *Stob. serm. 5.*

VI. Et hæc ipsa causa peperisse videtur alteram, quam dixi-
 mus *Socialitatem*, *Aristoteles* verò *κοινωνία* appellat, i. e. *communio-
 nem*. Etenim, cum aliorum hominum operâ carere nemo pos-
 sit, ipsius Naturæ instinctu fit, ut homo homini sit *jucundissimus*, *A-
 rist. l. 7. Eud. c. 2.* & quod *naturâ sit sociale & civile animal*, *l. 1. Polit.
 c. 2. & l. 3. c. 6.* Id quod & *Apulejus de Philosoph. natur. clarissi-
 mis confirmavit verbis*; *Qui naturâ imbutus est ad sequendum
 bonum, non modò sibi metipsi natum putat, sed omnibus: nec parè
 aut simili modò, verùm patriæ unumquemq; conceptum esse, de
 hinc proximis, & mox ceteris, qui familiari usu vel notitiâ
 junguntur.* Imò, etsi non indigerent mortales mutuò auxi-
 liò, nihilominus *οἰκονομία τῆ κοινωνίας*, i. e. *affectant vitæ societatem*,
 contra solitudinem averfantur, *quæ nobis omnia mala persuadet,
 & nemo est, cui non satius sit cum quolibet esse, quàm secum, velut scri-
 bit Romanus Sapiens, Ep. 25.*

VII. Ea que proclivitas auctò genere humanò mox erupit in
 actum, ità, ut non solum obortæ sint *societates* illæ arctiores & sim-
 plices, aliis dictæ *domesticae*, quarum tres numerantur, *Conjugalis,*
Paterna, Fratris; de quibus si quis quærit, An Jus in illas cadat? ad
 eam quæstionem respondemus cum *Arist. l. 5. Eth. c. 6.* quod om-
 ninò & illis Societatibus Jus aliquod competat, sed non sit idem
 cum civili, verùm *μικροῦ* tantùm, i. e. simile; Sed etiam ex angu-
 stioribus illis terminis, quibus officia paucorum circumscribun-
 tur,

rum, ampliores Societates incrementum cœperunt, ita, ut primùm civitates, postmodò integræ communitates populorum promanaverint, non alium in finem, quàm ad benè beatèque vivendum, ubi aliis plus, aliis minus est necessarium. Junge sis *Giphartium in comment. ad l. 3. Polit. Arist. c. 4.*

VIII. Quod si ergò Juris Naturæ præcepta nùm generalia, tum specialia certis materiis dextrè applicantur, ità ut ad plurimum utilitatem, Societates variarum Gentium tranquillè in eundas, feliciterque colendas attemperentur, inde resultat Jus Gentium. Sunt verò materiæ hujus juris tot, tamque variæ, ut illarum omnium enarratio terminos excedat nostræ disputationis, & verò specialio rem hanc tractationem Jcti sibi propriam fecerint, quorum fines invadere mihi non est integrum. Neque tamen ægrè laturos confido, si aliquas tantùm recensuero, & monstravero, quò modò in Jure Naturæ fundatæ sint. Eadem verò est ratio hîc, quæ in Jure Civili. Quemadmodum enim hoc vel Personas, vel Res primariò concernere communi Jctorum consensu constat, & licet Actiones pro tertio Juris Civilis objecto ponantur *§. ult. l. de l. N. G. c. C.* eas tamen etiam vel ad Personas, vel ad Res spectare, B. Dn. *Ludwellig Exercit. ad Instit. 16. th. 1.* clarissimè demonstravit. Ita & Juris Gentium materiæ aliæ *Personas*, aliæ *Res* potissimùm concernunt. Ad illam classẽ referri possunt Imperia, Societates, Legationes, Fœdera, Bella, &c. Ad hanc verò Rerum Dominia, Divisiones, Contractus, & plura alia.

IX. Dominationem in alios, vel Imperium Gentium Jure introductum esse, nullum planè est dubium. Etenim cum humani generis necessitates desiderent, ut homines non sylvestrem, more ferarum, sed civilem vitam & Politicam agant, socialis autem vita & communio facilè pariat discordias, etiam inter propinquos, *l. 77. §. 20. de Legat. 2.* Gentium non barbararum consensus discordias litesque illas per introductionem Imperii præcavere

cavere voluit. Claris hoc verbis indicavit *Vasquius in prafat. l. 1. Controv. n. 102. Et humana neceffitas & naturalis appetitus societatis peperit hominum vitam socialem atq; politicam, focietas difcordiam, diffenfum, difcordia principatum, juridicamq; poteflatem civilem, & in hunc fenfum dici potefl regnum efle de Jure N. & G. Potiffimum verò regium imperium principiò rerum, Gentium nationumq; fuiife teftatur *Justinus l. 1. c. 1. §. 1. & ex eo Autor Juris & judiciì Fecialis p. 1. §. 2. p. m. 6.* Quod verò poteflas hæc imperandi in Jure quoque Naturæ fundata fit, egregiè demonftravit *Arift. 8. Eth. 10.* ubi non modò convenientiam civilium focietatum cum domefticis oftendit, verùm etiam fpecies imperiorum ex iisdem deduxit, & inter fe comparavit, e. g. Regium cum paternâ, Aristocraticum cum Conjugali, Timocraticum cum Fraternali focietate. Quis verò negaret focietates illas domefticas ex ipfo Jure Naturæ ortas efle? Sanè paternum mandatum obligare filios naturaliter, patet ex *Decalogo*, qui ferè nihil aliud præcipit, quàm quod ex fe & fuâ naturâ honeftum eft, & intelligentè natura conveniens, verbis Ampliffimi DN. PRÆSIDIS difput. de *Jure Natura th. 22.* Ità uxoris poteflatem domefticam limitatam efle fub mariti poteflate ipfò Jure Naturæ, teftatur folertiffimus *Grotius l. 2. de I. B. & P. c. 5. n. 8.* dicens: *Confociatio maxime naturalis in conjugio apparet, fed ob fexûs differentiam imperium non eft commune; fed maritus uxoris caput in rebus conjugii & in rebus familie, nam uxor fit pars familie maritalis.* Sic, quòd & fratres non unâ eâdemq; gaudeant prærogativâ ex ætate, ex naturæ attributò dependet, fecundùm quam præftantior habetur is, qui natu eft major, teftè rurfus *Grotiò d. l. c. 7. n. 18.* Ita fe res ferè habet in diverfis Imperii formis.*

X. Quid verò dicendum de *Servitute*? Sanè hanc contra Naturam efle Imperator *κατὰ φύσιν* dixit *§. 2. l. de Jure Perf. & l. 4. §. 2. ff. de St. H.* Nec verò JCti tantùm, fed & Philofophi, Poëtæ, Oratores illud confirmârunt. Sic *Cic. Philipp. XII. Nihil eft fæ-*

B

dus

dius servitute: ad decus & libertatem nati sumus, & in X. Mortem potiore servitute dixit. Ita Seneca Trag. Durum, invisum, grave est servitia ferre. Et quid Aristoteles aliud voluit, quando servis denegavit τὸ βαλευκὸν 1. Polit. 9. quàm servitutem esse aliquid contra naturam? Verùmenimverò, quæ hæcenus proposita sunt, non ita sunt accipienda, quasi servitutis nullum omninò sit fundamentum in Jure Naturæ saltem juxta secundariam ejus intentionem considerato: Licet enim quoad statum & conditionem servilem pugnet cum naturali libertate, cum tamen status ille introductus sit consensu Gentium, cum ipsis etiam Juris Naturæ principiis consentit. Et quidnî Juris Naturæ esset, servare hominem, qui jure potuisset occidi? Hinc majoris mali vitandi gratiâ, ceu remediî locò, inventam esse servitutem, scribit Vasquius l. 1. controv. c. 9. n. 4.

XI. Legationes & Legatos Jus Gentium introduxit, etiam non sine fundamento Juris Naturæ. Etenim quis dubitaret omnibus modis eò laborandum esse ex Juris Naturæ instinctu, ut societas humana facta teclaque conservetur; aut si illa per dissidia læsa fuerit, redintegretur? quando verò non semper inter absentes ob loci distantiam aliaque impedimenta integrum est commodè societati publicæ consulere, Gentes Legationis medium introxerunt. Hinc Vasquius Legatos Jure Gentium & Naturæ uti monstravit l. 2. c. 51. n. 35. & quamvis Grotius l. 2. c. 18. n. 4. hoc Jus non ut Jus Naturæ ex certis rationibus certò oriri, sed ex Voluntate Gentium modum accipere dixerit, illud tamen solum de formali ratione Legationis intelligendum esse arbitror, ita, ut generalis ratio nihilominus in Jure Naturæ fundamentum suum obtineat.

XII. Porrò Fœdera & Pacificationes vim & efficaciam suam petere ex Jure Naturæ itidem demonstratu facile est. Nam si amicitia inter privatos gaudet fundamentò Naturæ, quidnî publicæ amicitiz species eòdem quoque gaudeant? Convenientiam hanc monstravit Autor Juris & Judic. Fec. p. 1. f. 2. §. 4. dicens: Quem admo-

admodum de privatis tradit *Ktus*, amicos esse accipiendos, quibuscumque sunt Jura honestis familiaritatis rationibus quaesita: ita inter diversos Principes & populos ratione ejusdem originis, vicinitatis regionum, communionis primæ, benè faciendæ sibi invicem oportunitatis & similitudinis, cum aliis præ aliis familiaritè agitur. Nimirum, non aqua, ut ajunt, non aere, non igni pluribus locis utimur, quàm amicitia, & eam qui tollit, solem è medio sustulisse videtur, ut rectè dixit *Cic. in Lael. c. 6.* cui congruum est illud Romani Sapiientis, *Epist. 9.* Quomodo hominem homini natura conciliat, sic inest quoque huic rei stimulus, qui nos amicitiarum appetentes faciat. Est ergo naturalis illa opum & irritatio fundamentum omnis generis pacificationum & fœderum, ita ut populi naturali quâdam inclinatione eò ferantur, probè gnari, longè verissimum esse de hominum vitâ, quod *Empedocles* in genere vaticinatus est, quòd omnia, qua in naturâ sunt, amicitia contrahantur, discordia dissipentur. Præ omnibus aliis claruit publicæ hujus amicitie studii laude *Augustus Imperator*, teste *Floro l. 4. c. ult. n. 64.* dum imperium ita gerere studuit, ut ubique cuncta atque continua totius generis humani aut pax fuerit, aut paxio.

XIII. Verùm, major difficultas subest circa Bellum, an, & quatenus nitatur Jure Naturæ? cum potius cum hoc è diametro pugnare videatur. Quod si enim neminem lædendum esse generaliter dicitur Naturæ Jus; in bello verò non nisi hostium damna & everfiones sint propofita: An non rectè quaesivit *Tibullus l. 2. Eleg. 11.*

Quis fuit, horrendos primus qui protulit enses?

Quàm ferus & verè ferreus ille fuit?

Verùm enim verò, etsi omninò negari nequeat Bellum repugnare Naturæ Juri in statu isto felicissimo, quò gaudebant homines ante commissam adversus DEUM à primis parentibus prævariationem, ubi nullus diffidiis, injuriis, aliisque rixandi, belligerandi que causis fuisset locus, nihilominus, cum post lapsum natura

tura humana ita degenerarit, ut aliquando homines contra naturam generis humani beneficam nutricem alii aliis struant infidias, ut ita jura, ordinemque salutarem à supremo Numine constitutum & animis mortalium impressum violent, commercia divellant, destruunt, societates dirimant; his malis corrigendis opus fuit illis præceptis Juris Naturæ, quibus indicaretur, quomodo injusta vis vi repelli, socii defendi, injustè erepta repeti possint. Non est mei nunc instituti omnes justas belli causas in medium producere, quas præter alios supra laudatus *Piccartus* posuit in *disput. de Jure Belli*: jungatur & *Grotius de I. B. § P. l. i. c. 2.* Satis est hâc vice ostendisse Naturæ non simpliciter, & in omni statu bellum repugnare, imò naturam admittere, & præcipere ceu gravissimum remedium non nisi gravissimis morbis applicandum, ex præcepto Medicorum, & consentiente eodem *Piccarto*, *d. disp. th. 22.* Absit verò, ut propterea Brenni præter fas & æquum alienâ vi armisque invadentis effatum velim approbare, quod est apud *Plutarchum in Camillo*, dum dixit, *se suosq; in hoc Jure Naturæ legem antiquissimam sequi, ut nimirum validioribus subderentur inferiores*; prætextu enim hoc Juris Naturæ tantum occultare injustæ dominationis aut possessionis voluit libidinem. Profectò, *nocendi cupiditas, ulciscendi crudelitas, implacatus & implacabilis animus, feritas rebellandi, libido dominandi, & si qua sunt similia, non sunt justa belli causa, quin potius hac in bellis jure culpantur*, teste *Augustino contra Faustum l. 22. c. 24.* Econtrariò, *Fortitudo, quæ in bello tuetur à barbaris patriam, aut defendit infirmos, vel à latronibus socios, plena justitia est*, scripsit *Ambros. in Offic.* Quis ergò amplius dubitabit, bellum aliquod in jure naturæ stabilitum esse, quod suscipitur pro salute societatum, pro pacis recuperatione, pro fartâ tectâ Libertatis, Religionis, Opum Possessione?

XIV. Transeo ad quædam Juris genera, quæ circa res occupata sunt, ubi primò considerandæ se offerunt Rerum Divisiones, Dominia, Possessiones, Proprietates, (quæ quomodo inter se

se

se differant, Jctis explicandum relinquimus, vid. inter alios Ziegler. in Not. ad Grot. de I. B. § P. l. 2. c. 2. §. 1.) Etsi autem primùm à condito statim mundo, non nisi unò aut etiam paulò paucioribus hominibus existentibus, adeoque iisdem nondum in societates varias divisis omnia fuerint, ut Just. loquitur, l. 43. c. 1. *communia & indivisa omnibus, veluti unum cunctis esset patrimonium*; postquam tamen invalescente hominum numero animadversum est, multarum rerum ad hanc vitam commodè degendam copiâ opus esse, easque res industriâ & arte acquirendas, colendas, conservandas, simul communi, etsi tacito primùm & interpretativo, Gentium veluti consensu conclusum est, consultissimum esse, ut ex grandi illo rerum à Conditore hominum usibus concessarum cumulo singuli homines, singulæ familiæ, civitates, gentes partem sibi propriam vendicarent, & ab aliorum invasio-nibus tuerentur.

XV. Quanquam igitur in statu illo primævo, ubi bona erant communia, jus Naturæ ejusque Præcepta Divisionem Bonorum honestè, & ut tranquillitati & concordia quam maximè conveniret, ordinantia nondum se exsererent, nondum scilicet accedente Gentium voluntate amplectente & approbante; postquam tamen eam divisionem necessitas postularet, commoditas suaderet, tum demum vim suam & effectum Jus Naturæ in ista divisione & proprietate ita actu secundo exsererat, ut quæ aliquis vel occupatione, vel divisione, vel labore, vel arte sibi vindicasset, ea ab altero citra injuriam & citra violationem honestatis eripi fas non esset.

XVI. Consistit verò, ut paucis rem totam comprehendam; fundamentum in hoc, quod ex instinctu Naturæ hominis ingenium eò feratur, ut propria solertissimè curet, communia tanquam parum ad se spectantia facilè negligat. Apprimè huc facit locus Ciceronis l. 3. *Offic. Sibi, inquit, ut quisq; malit, quod ad vita usum pertineat, quam alteri acquirere concessum est,*

non repugnante natura. Clarius hanc rem eodem fundamentò firmavit *Guilielmus Amesius Cas. Consc. l. 5. c. 41. §. 8. 9. Diviso,* inquit, *rerum non nititur tantum Jure humano, sed et Jure Naturali et Divino. Quamvis enim Jus Natura non directè et immediatè præceperit ab initio istam divisionem, dicit tamen ex occasione generis humani multiplicati, et iniquitatis invalescentis, divisionem illam esse necessariam ad pacificam et suavem rerum administrationem. Fuit hoc etiam semper Jure Natura ordinato, ut, quamvis servcula omnia in communi proponantur, portiones tamen ab aliis occupatas nemo debeat ad se transferre, sine consensu eorum, à quibus fuerunt occupata.*

XVII. Progredior ad *Contractus*, quos quantum præsentis instituti ratio postulat, sufficit nosse, quòd sit *omne negotium, quòd nos invicem commutamus facultates, juxta Giphian. Comment. in 5. Ethic. c. 2.* cui adjicit *Grotius* hanc etiam differentiam, quòd *ad aliorum hominum utilitatem tendant l. 2. c. 12. n. 1.* *Homines enim hominum causa generati sunt, ut ipsi inter se aliis prodesse possint, verissimè scripsit paulò ante laudatus Cic. l. 1. Offic. & Seneca hominem sociale animal communi bono genitum dixit l. 1. de Clementia c. 3. qui idem Epist. 95. egregiò simili declarat fundamentum contractuum naturale, dum societatem nostram fornicationi lapidum simillimam esse dixit, qua casura, nisi invicem obstarent, hòc ipsò sustineretur, i. e. quemadmodum lapides ritè inter se juncti quasi contractum aliquem iniverupt, ut alter alterum à casu sustineret, ita & nos naturam duceam debemus sequi, & communes utilitates in medium asferre, mutatione officiorum, dandò, accipiendò, tum artibus, tum operis, tum facultatibus devincere hominum inter homines societatem: libet id verbis Cic. d. l. c. 22. declarare.*

XVIII. Porrò, quia docente eodem laudatò *Giphaniò*, ex principio, ut summa rei cujuslibet causa, res spectari solet, *Contractus*, præeunte Philosophò *5. Ethic. 2.* respectu habitò ad notitiam intellectùs aut appetitionem voluntatis dividunt in *Voluntarios*

tarios & Invitos. Videatur præter alios Excellentiff. *DN. PRÆSES in Institut. Moral. p. III. f. II. c. XI.* Hos autem ipse ex Jure Naturæ fluere faciliè patebit ei, qui attendet, & in his æqualitatem indubitato naturalem, ceu remedium, adhiberi, lucrum verò & damnum ita corrigi & emendari, ut illi, qui plus, quàm par est, habet, auferatur, & alteri, qui minùs, quàm decet, obtinet, attribuat; ita, ut fures teneantur ad restituendam rem iniquè ablatam, maledici ad famæ violatæ reparationem.

XIX. Ubi tamen *ὡς ἐν πρῶτῳ* monemus, istam contractuum inæqualiter & iniquè initorum emendationem longè differre ab ipsâ pœnarum irrogatione, quam Justitiæ universali rectè assignat & prolixè demonstrat nunquam sat laudatus *DN. PRÆSES, d. l. num. 51. & seqq.* Illa tamen ipsa etiam pœnarum irrogatio & Gentium & Naturæ Juri consentanea est: Nam & recta utique ratio præcipit, ut homines noxii, qui civilem tranquillitatem utilitatemvè impedire conantur, coercantur, aut, si ita necessitas flagitet, prorsus è mediò tollantur: *Prævis enim voluptatem appetens, non secus ac jumentum, puniri debet, scribit Arist. X. Eth. c. ult.* Sicut autem viperas & scorpiones & qua alia venenò nocent, priusquam aut mordeant, aut vulnerent, aut ullum in nos impetum faciant, statim sine morâ occidimus, præcaventes, ne quid patiamur mali ab ea, qua in ipsa est, malitate: eundem ad modum & homines puniri par est, qui naturam natî mansuetam propter fontem rationis, qua ad societatem trahit, institutis iniferarum scivitiarum transeunt, utilitatiq; ac voluptati habent nocere, quàm possunt plurimùs, verbis *Philonis l. 2. de spec. leg.*

XX. Atque hujus Juris veritatem & rectitudinem nullæ non Gentes & agnoscunt, & quâvis ferente occasione exercent. Platænes apud *Thucydidem l. 3.* Meritò eos ultisumus, jure apud omnes receptò, ut hostilia patrantem ulcisci liceat. *Demosth. in orat. adversus Aristocratem, Communem, ait, esse legem inter homines, ut eum, qui*

leratissimus Gentium Jure parricidium à se commissum, nequiter in Adherbalem translaturus, *populum Rom. neq. rectè neq. pro bono facturum, si à Jure Gentium sese prohibuerit, queritur apud Salust. in Jugurth. c. 22.*

XXI. Ex hætenus dictis sole meridiano clarius apparet, nullum esse Jus Gentium, quod non fluat è Jure Naturæ, cum & in genere *nulla lex positiva sit justa, si à lege naturæ discederet, juxta Vasquium, c. 50. controuv. n. 6.* Porro formalis ratio Juris Gentium videtur in eo consistere, quando Juris Naturæ quæ generalis, quæ specialis præceptis accedit consensus communis populorum, non semper expressus, saltem tamen tacitus & interpretativus, quo mediante reperitur quasi Jus Naturæ & ad commodius feliciusque ineundos mutuos populorum congressus & contractus attemperatur. Hanc Juris Gentium formam egregiè observavit sæpè dictus *Autor Juris & Judiciæ Fœcialis p. 1. §. 1. Cum multi diversis temporibus & locis idem affirmant, id ad causam universalem referri debet, quæ alia esse non potest, quam recta conclusio ex Natura Principiis proveniens, aut communis aliquis consensus, è quibus illa Jus Naturæ indicat; hic Jus Gentium.* Clarius adhuc indicavit hoc *Grotius l. 1. de I. B. & P. c. 1. §. 14. Jus Gentium id esse dicens, quod Gentium omnium aut multarum voluntate vim obligandi accepit. Lessius de I. & I. l. 2. c. 5. dub. 3. definivit esse id, quod ex communi judicio & consensu provenit.* Conferantur, quæ commentatur *Amplissimus atque Excellentissimus D. N. P. Felswinger / disput. de LL. th. 36. necnon Celeberrimus Conringius de LL. th. 24. & seqq. Jungatur & Amesius l. 5. C. C. c. 1. §. 17. & seqq.*

XXII. Hinc toties legimus apud Historicos jam à totis populis, jam à singulis personis ad Jus Gentium provocatum fuisse. Libet duntaxat hoc uno vel altero exemplo deducere. *Germanicus apud Tacitum l. 1. A. c. 42. §. 3. militum Romanorum furorem severà hâc oratione reprehendit: An cives appellem? quibus tam projecta Senatûs autoritas, hostium quoq. Jus & sacra Legationis*

tionis & fas Gentium rupistis. Ita Marcius apud *Dionys. Halicarnas.* l. 8. c. 1. defensurus justam belli causam, ad communem Gentium consensum provocat, *si quis, inquam, non appetat alienas res & passus repulsam, armis jus suum persequatur, sed suas res tantum repossit, hoc omnium consensione honestum est.* Perseus apud *Liv.* l. 42. c. 41. *Jure Gentium ita comparatum est, ut arma armis propulsentur.* Ita in successione regni provocavit ad Jus Naturæ & Gentium Artemenes Darii filius contra Xerxem fratrem suum juniorem apud *Just.* l. 2. c. 10. §. 2. Ita apud *Livium* l. 40. c. 9. n. 8. Perseus legitur his verbis fratrem incessisse: *Regnare vis? huic spei tua obstat Jus Gentium, obstat vetus Macedonia mos.* Apud *Curtium* distractis in diversa studia animis super eligendo successore Alexandri M. non nemo Aridæo fratri ejus regnum ex Gentium Jure deberi contendit: *Solus heres prateritur à vobis, quò merito suo? quidve fecit? cur etiam Gentium communi jure fraudetur?* l. 10. c. 7. n. 2.

XXIII. Expositâ ita Juris Gentium formâ & λόγῳ ἐπιώδῳ, nulla amplius videtur subesse difficultas circa veram differentiarum rationem inter Jus Naturæ & Gentium. Equidem propter vicinitatem factum sæpè est, ut unum pro altero positum fuerit, non modo ab Imperatore, v. g. §. 1. *de R. D. ubi Mare Juris N. & G. esse dixit: junge §. 11. eodem,* sed etiam ab aliis Ictis & Philosophis, v. g. *Vasquios.* l. c. X. n. 18. c. 16. n. 11. c. 41. n. 30. c. 51. n. 4. & ab *Heidero* P. 2. *Philos. Mor.* p. 802. Eruditè tamen liberat ab ambiguitate acceptiones istas *Amesius* C. C. l. 5. c. 1. Nimirum hoc modo sub Naturæ nomine comprehenduntur mores communes naturali rationi consentanei juxta *Grotium* l. 2. *de I. B. & P.* c. 19. §. 1. Verùm si accuratius & distinctius juris species considerare

discrimen est tenendum. Differunt enim primò causâ efficiente. Jus Naturæ ex instinctu Naturæ; Jus Gentium ex populorum consensu proximè derivatur. Secundò formâ: Jus enim Natura propter intrinsecam eam honestatē convenientiam utri obligandi obtinet; Jus Gentium non nisi eâ precipit, quæ societati hominum alenda & decenter colenda faciunt, unde & tertio objectum illius sunt actiones ex se & absolute honestæ, hujus, contractus generi humano communes, ac demum conspiciante populorum arbitrio introducti. Finis deniq; quartò illius est Natura humana dignitas, hujus verò, salus & conservatio civilis conversationis. In hoc lubens meritò quæ acquiesco, licet facillè pluribus suffragiis possit confirmari.

XXIV. Per hanc quoque formalem rationem distinguitur Jus Gentium à Jure Civili, quòd in hoc requiratur Reip. concilium & Principis Autoritas, ut ultrò citròq; habitò consilio constituatur, in illo sufficiat tacitus consensus, nec requiratur hominum conventus in unum locum, quemadmodum hanc & alias differentias proposuit Dom. Soto de l. 3. q. 3. a. 3. ut ita facillè liceat determinare, an jus aliquod ad Civile, an verò ad Gentium pertineat.

XXV. Difficilius determinatu videtur esse, quòd pertineant illa jura, quæ Gentes singulæ cum singulis constituerunt. Auctor juris & jud. Fec. p. 1. f. 1. §. 1. ad Jus Gentium refert, dicens: *præter mores communes pro jure etiam inter Gentes habendam est id, in quod Gentes singulæ cum singulis inter se consentiunt, utpote per pacta, conventiones, fœdera, cum communis Reip. sponsio legem constituat, & populi universi non minus quàm singuli suo consensu obligentur.* Idem fecisse Juris Romani Auctores, ut Jus Gentium sæpe vocaverint id, quod quorundam duntaxat populorum est, non tanquam ex condicito, sed quod alii aliorum imitatione, aut fortuitò receperunt, testatur iterum Grotius in proleg. ferè sub fin. Nobis potior illorum est sententia, qui pacta ista singulorum, vel paucorum populorum ad positivum vel ad civile jus referunt, inter quos est Excellentissimus DOMINUS P. Felwinger / tract. de LL. th. 41.

XXVI. Porro, quòd Jus Gentium non sit otiosum vel super-
vacaneum populorum commentum, quin potiùs effectus & uti-
litas ejus latè pateat, demonstrandum venit. Scilicet, quæ *Mo-*
destinus Ictus in genere de Legibus dixit, *l. 7. ff. de LL. Legis virtus*
est imperare, vetare, permittere, punire; Ea omnia suò modo de ju-
re Gentium quoque dici posse quis dubitet? Sane *imperare & præ-*
cepere, & ita habere vim, non solum directivam, sed etiam coas-
sitivam & efficaciter obligantem, vel ipsa juris Natura evincit;
Quale enim esset jus, nisi esset *Regula humanarum actionum, obli-*
gans ad id, quòd rectum est? sicut *Grotius* loquitur, *l. 1. de I. B. ac P.*
c. 1. §. 9. Ita, quòd quædam prohibeat Jus Gentium v. gr. Lega-
torum violationem, fatetur *Pomponius Ictus l. 17. ff. de Le-*
gatis: *si quis Legatum Hostium pulsasset, contra Jus Gentium id com-*
missum esse existimatur. Ad effectum permittendi rectè refert *Lay-*
mannus Theol. Mor. l. 1. tr. 4. c. 8. p. 62. quòd agrorum instituantur
divisiones, quòd quis vim vi repellat, injurias hostium ulciscatur
& bellò persequatur, capti sub capientium potestate serventur:
hæc enim & similia alia nec præcipiuntur, nec vetantur, sed Jure
Gentium permessa esse, tanquam salutaria hominibus in com-
muni societate viventibus, quapropter etiam in quibusdam jura
permissiva non præceptiva jura, non necessitatis, sed utilitatis di-
cuntur. Quòd tandem Juris Gentium virtus quoque sit *punire*,
itidem non est in obscuro positum. Inculcat hoc Historicus ju-
dicii considerati & liberi *Tacitus l. 3. A. c. 69.* dicens: *Sic à majori-*
bus institutum est, ut si antissent delicta, pœnæ sequerentur. Idem de
se fatetur *Civilis apud eundem l. 4. Hist. c. 22. v. 2.* *Egregium præ-*
mium laboris capti, necem fratris mei & vincula & sævissimas hujus ex-

XXVII. Verùm, præter hos generaliores & formales, quales addit *Becanus in Theol. Scholast.* effectus, quos cum *Jure Naturæ & Civili* communes habet *Jus Gentium*, specialior quoque eidem competit finis, per quem à reliquis distinguitur: estque nullus alius, quàm ille, quem verbis Excellentissimi *DN. PRÆSIDIS* paulò antè *thesi* scilicet *XXIII.* expressi, nimirum *salus & conservatio civilis conversationis, inter Gentes mutuò intercedentis.* Quemadmodum ergò *Juris Naturæ*, quà talis, finis est hominem in se consideratum conservare sub moderamine rectæ rationis, & ipsum obligare ad τὰ δίκαια καὶ τὰ καθήκοντα, *Jus* verò *Civile* certarum *Politiarum* salutem requirit, ita *Juris Gentium* scopus est omnes *Gentes & populos* mutuò nexu devincire, & ita communionem, officiorum vicissitudinem & concordiam tueri & augere. Eleganter hoc, uti reliqua omnia, judiciosissimus *Grotius* in aurea præfatione, ad opus toties citatum; sicut cujusq; civitatis jura utilitatem sua civitatis respiciunt: ita inter civitates, aut omnes aut plerasq; earum consensu quedam jura nasci potuerunt, & nata apparet, qua utilitatem respicerent, non cætus singulorum, sed magna illius universitatis, & hoc jus est, quod *Gentium* dicitur, quod id à *Jure Naturæ* distinguimus.

XXVIII. Cùm igitur tanta sit *Juris Gentium* utilitas pariter & necessitas, facile elucescit, quòd non possit abrogari magis, quàm ipsæ societates aboleri, quippe quæ certis legibus dirigi ac constitui debent. Eò minùs verò abrogari potest, quòd propius accedit ad *Jus Naturæ*, aut cum eodem, quatenus honestatem naturalem involvit, intrinsecè consentit. Etenim hujus vigorem perpetuum & immutabilitatem nemo in dubium vocare poterit, nisi quis velit ipsum primum immutabile principium mutabilitatis temerè arguere, sive ipsum *DEUM* Autorem *Naturæ* humanæ, sive conscientiam naturalem à Deo implantatam homini, quæ agnoscit ex lege principia naturalia & conclusiones ex iis deductas secundum *Amesium* l. 1. C. C. c. 2, §. 7. intellexeris, vel fundamen-

mentum Juris Naturæ, quod nullum aliud est, quàm *honestas*, & *intrinseca cum intelligente Naturâ convenientia*, teste Amplissimo DN. PRÆSIDE in sæpius citata *disput. de J. N. th. 20.* penitus evertere ausit, quo cum nitatur firmiter Jus Gentium, neque de hujus vigore perenni dubitandum erit.

XXIX. Quæritur autem porrò, num Jus Gentium dispensationem admittat, sive, num in aliquo casu, quo reverà viget & obligat istud jus, ejus obligatio ab aliquo homine removeri queat, manentibus reliquis hominibus obligatis. Enimverò, etsi nō facile evenire queat, ut integræ Gentes unū aliquem hominē aut unam nationē liberent ab obligatione ejus juris, quod proximè cum naturali rectitudine conjunctum est, & utilitatem totarum Societatum habet propositam, quia tamen positivum est, & vigorem suum, quā tale, obtinet à consensu & voluntate humana, quam mutabilem esse, ita, ut propterea sit *ἐκ ἀσφαλῆς καὶ ἀνὰ*, *Arist.* dicit *1. M. M. 12. & 2. Polit. 10.* mutationis non potest planè esse expers, præsertim, si societates quædam de suo jure cedere velint, sive immiui sua, id quod *οἱ μέτριοι & ἐπιεικῆς* *modesti & equi* facere consueverunt teste *Arist. 5. Eth. 12.* Hinc docet *Amesius l. 5. C. C. c. 1. n. 18.* *Jus Gentium cum jure positivo hoc habere commune, quòd ex communi consensu eorum, quarum interest, possit mutari & abrogari. Divisio rerum est, pergit, de Jure Gentium. Potest tamen alicubi fieri, justà causâ consensu communi, ut omnes ferè possessiones sint communes. Vid. plura. Vasquius c. 54. n. 6. Jus Gentium esse jus positivum indubitatum est, & idè semper leges positivas immutari posse, non minus, quàm ipsum Jus Civile.* Ex recentioribus quoque Ictis celeberrimus quondam Dn. D. Eckolt. in compendi. Pandect. tractat. §. 25. ad

lis dispensari, quò refert Divisionem rerum, (an & huc in violabilitas Legatorum referri debet? Ità sanè videtur *Ameſſo loc. cit.*) & *in ea*, quæ sunt pro causa dispensabilia, ut servitus & quidam Contractus.

XXX. Neverò definitio Juris Gentium in hac disputat. considerari queat, eadè ex præcedentibus elicitâ *εργασία* hanc obſignabo: *Jus Gentium est Jus ex communi consensu populorum non barbarorum & tacitâ promulgatione introductum ad conservandam inter illos naturam officiorum & contractuum necessarium, commutationem & tranquillitatem publicam.*

F I N I S.

COROLLARIA.

- I. *Princeps etiam Legibus Juris Natura & Gentium obſtrictus est.*
- II. *Fides data perfido an semper sit servanda? D.*
- III. *Natura omnes homines non sunt æquales.*
- IV. *Nihil inhonestum esse, quod utile est, & ἡδίοζον quidem est, non tamen ἀδοζον.*
- V. *Non ferenda est sententia Vas qui scribentis, c. 27. Controv. n. 9. quòd Deus possit hominum mentes hâc imbuere opinione, hancq; legem facere, ut hominem homini insidiari, aut necem inferre, vel quovis modò nocere, nefas non esset, non magis, quàm pecudes, armenta, feras, volucres, vel squameam turbam interficere.*
- VI. *Pænarum irrogationem nec ex actu Justitia Distributiva, nec Commutativa exercendam esse, sed ad officium Justitia Universalis pertinere, & ex pænarum finibus demonstrari, ac veterum Philosophorum testimoniis confirmari in proclivi est, & apud multos presentis nostræ ætatis πικραδωπιύς. Doctores hodiè quidem extra controversiam est positum.*

M I Löwi, ingenii gaudes extendere nervos,
 Certamenque Sophum ritè subire cupis:
 Rectè, crede mihi, factum! Fortuna favebit
 Ausibus, & labor hic haut Tibi inanis erit:
 Sed posthâc usum cernes & commoda multa,
 Dum Consultorum volvere scripta voles;
 Sicque Patris iussa explebis, qui sede receptus
 Cœlorum, inque Polo pace potitur ovans,
 Florebitque, velut redivivus, sic etiam in Te,
 Si, ceu cœpisti, pergere ritè studes.

*quibus versiculis
 necessitudinis stimulo instigatus conatibus Löwii
 sui dilectissimi calcem addere voluit, uti debuit*
JACOBUS PANCRATIUS BRUNO,
 Phil. & Med. D. hujusq; Prof. P. & h. r. Decanus.

Æstimatissimo meo Dn. Resp. S. D. PRÆSES.

E Libris magnâ cum sedulitate relectis
 Ingenii fructus nascitur iste Tibi.
 Alea nunc jacta est, fama subeunda pericla,
 Löwi, fortunæ est ingrediunda via.
 Invida si fuerit carpens hac ausa caterva,
 Crede mihi, haud decrit, qui probet illa, bonus.

Consensum Juris Naturæ & Gentium, AMICE,
 His doctis Thesis conspicuisque probas.
 Nunc agis, ut forti defendere pectore easdem,

Ingenii vires acuis fervore laboris,
 Et tua sinceri sunt candida pectoris ausa:
 At mihi nunc animus flagrat, nunc pectore lator;
 Nam licet in cathedrâ caput altâ dulce videre,
 Dum de Jure inter Gentes benè faris, Amice,
 Egregiam laudem, decus ingens, Chare, mereris.
 Laus est ingenium sic excoluisse, juvabit
 In cepto bellè molimine pergere; quare
 Opto, quò Summus tua cepta JEHOVA secundet.
 Ne cesses igitur ceptam decurrere palmam!

Ita gratulaturus Nob. atq; Literatissimo DN. RESPONDENTI, Amico suo Candidissimo, ex candida mente pauca hæc fundebat

G. Fabricius, Norib.

Sic Löwi Cathedram tentas ascendere, prodens
 Ingenii & Genii maxima signa tui.
 Gratulor hos ausus, Virtuti insistere perge
 Laudatæ, & genium condecorare tuum.
 Perge, benigna Tibi meditatur præmia Pallas,
 Præmia, quæ poscit sedulus usque labor.

Joh. Wilh. Erhard, LL. Stud.

Hoc opus, hic labor est, genis dum pandere vires
 AMICE Candide, jusq; Gentium cupis.
 Nunc Tibi, jure Tuis meritò congratulor ausis,
 Simulus feras bravoja digna somprecans.

Hiscè Nob. & Eruditè docti DN. RESP. conatibus applaudere voluit

G. A. Richter / Norib.

Suscipis egregium, Fautor dilecte, laborem;
 Asurgent igitur præmia digna Tibi.

Pauca hac Nob. atq; Doctissimo DN. Respondenti, Amico suo charissimo gratias abundus apponere voluit

J. Bruiningk / Brem.